

Lublin
19. X.
1981

ZAWISZAK

nr 13
rok
II

Pismo

Niezależnego Ruchu Harcerskiego

Buletyn Komisji Społecznej d.z. Wychowania Harckiego przy ZR. NSZZ „SOLIDARNOŚĆ” w Lublinie

Wydawca : Zarząd Regionu Środkowo - Wschodniego

MSZA

W niedzielę 27 września br. w kościele oo. dominikanów na Starym Mieście w Lublinie została odprawiona msza św. w intencji harcerek i harcerzy Szarych Szeregów poległych podczas drugiej wojny światowej. Na początku uroczystości stoczeno wieńce przed tablicami pamiątkowymi, przy których zawiśscy zasięgnęli warty honorowe. W modlitwie z harcerzami lubelskiego i zamojskiego NRH połączyli się także inni mieszkańców Lublina. Po godzinnym nabożeństwie sympatycy naszego ruchu mogli przy wejściu do kościoła kupić niektóre pozycje Niezależnego Wydawnictwa Harckiego /N.W./.

W NUMERZE

CO NOWEGO
W NRH?

JEST
HAR-
CER-
STWO
3.2

ZŁOTOWE
PLÓTECKI 53

WSPOMNIENIA Z 3-go
OGÓLNOPOLSKIEGO
ZŁOTU HARCIEREK
S.B.

CO ROBIĆ?
S 7

O HAKU
SŁÓW KILKOKA

HOROSKOP
S 8

PRASA
O NAS
S.12.

CZĘŚĆ! CHOCIK JESTEM DRUKARSKI,
A CO? DŁUGO CZEKAŁEM NA TEN NUMER
„ZAWISZAKA” – TRZYNASTY PRZECIĘZ.
CINIE! NIE DAM SIĘ TAK ŁATKO STĄD WYPĘDZIC!
ZADNE ZAKŁĘCIA, ZADNE POŁOŻNIA Z GUJKAMI NIE
SAW STANIE HMC ZNIECHĘCIC. PO ZOBACZENIU NA
NASTĘPNYCH STRONACH!

DOBREGO TRUDNE
POCZĄTKI str. 5

CO SŁYCHAĆ

2

w NRH

W dn. 27 września uroczystą zbiórką zainaugurował swoją pracę Hufiec Harcerzy w Lublinie. W ramach hufca działają: 3 drużyny starszoharcerskie, 4 młodszoharcerskie i gromada zuchowa. Lubelski Hufiec Harcerek zainaugurował swoją pracę już 13 września br.

W dniu 3-4 października odbyła się w Lublinie konferencja instruktorska NRH. Przybyły inicjatorzy niezależnej pracy harcerskiej z Lublina, Puław, Kraśnika, Poniatowej, Opola, Wiesznic, Mińska Maz., Rybnika, Białegostoku. Omawiano zasady działania i organizacji Ruchu oraz założenia programu pracy drużyn.

W Białymostku powstała grupa inicjatywna Niezależnego Ruchu Harcerskiego. Zastępy NRH tworzą się w Poniatowej, Opolu Lubelskim i Zamostiu. W Puławach działa zastęp kadrowy NRH. Druhowie z Puław noszą się z zamierem utworzenia drużyny młodszoharcerskiej i starszoharcerskiej. Harcerki II LO - w stadium organizacji.

Działające w NRH od wiosny br. harcerki rozwijają się w trzy drużyny średowiskowe: zuchową, młodszoharcerską i starszoharcerską. Harcerki przygotowują się do pełnienia służby porządkowej podczas przyjazdu C.Harries.

Zainteresowanie pracą Niezależnego Ruchu Harcerskiego zgłoszyły placówki Komisji Pracowniok Oświaty i Wychowania "Solidarności" - w Krakowie i Kędzierzynie-Koźlu.

Z całej Polski napływają listy z prośbą o informacje i pomoc w organizowaniu niezależnej pracy harcerskiej.

W dniu 10 października w Warszawie odbyło się zebranie Rady Założycielskiej NRH. Przybyli zaproszeni Goście - instruktorzy instancji harcerskich z lat 1956-1959.

Wszyscy obecni zgłosili akces do NRH i gotowość podjęcia funkcji harcerskich w instancjach Ruchu. Dyskutowano zasady kontynuowania przez NRH pracy harcerskiej ZHP z lat 1945-48 i 1956-59. Ustalono zasady powołania Tymczasowej Rady Naczelnej i struktury organizacyjnej NRH. Powołano naczelników i Organizacji Harcerek - hm. Annę Frańczek oraz Organizacji Harcerzy hm. Michała Bobrzyńskiego.

W niedzielę 11. X. br. zainaugurowało swoją coroczną pracę Duszpasterstwo Harcerskie. Duszpasterstwo zaprasza wszystkich chętnych na wspólną Mszę św. w każdą niedzielę o godz. 19⁰⁰ do kościoła OO.Jesuitów w Lublinie.

Jak poinformował nas drużynowy 22 Kraśnickiej Drużyny Harcerzy nosi się on z zamierem opuszczenia szeregów Związku Harcerstwa Polskiego i przystąpienia do Niezależnego Ruchu Harcerskiego.

JEST HARCERSTWO !

Jest piątek - 18 września - pierwszy dzień Jubileuszowego Zlotu Harcerstwa w Krakowie. Wysiadając z pociągu nie zauważam jeszcze niczego szczególnego, ale wystarczyło wyjść na miasto, by spostrzec już coś do czego oko raczej nie przywykło. Od czasu do czasu, pojedynczo lub grupkami mijają nas harcerze. Nie jest ich co prawda jeszcze dużo, ale już zwraca uwagę dorosły wiek większości z nich i starannie umundurowanie. Ale to jest dopiero początek ...

Wchodzimy na teren Błoni, gdzie zostało usytuowane miasteczko złotowe - pierwsze potężne wrażenie - obraz chyba kilkunastu hektarów pokryty kolorowymi płachtami namiotów ruch jest jak w mrowiu i... nigdzie nie widać "cywilnego" ubrania. A wszystko to ujęte w zrobiony z białej taśmy kontur Polski. Na teren miasteczka wchodziemy od... wschodu, mijając umieszczoną poza miasteczkiem Komendę Zlotu /we Lwowie !?/. Namioty rozbijamy w "Polsce Centralnej" tut obok głównego placu apelowego.

P.o.p.o.z.u.d.n.i.u.
Pierwsza możliwość ogarnięcia wzrokiem wszystkich uczestników Zlotu - uroczysty, inaugura-

cyjny apel. Imponujące wrażenie - ok.5 tys. harcerzy i harcerek w większości bardzo umundurowanych, stojących w zwartych szeregach. Proporce, sztandary, werble, trąbkki ... Komenda Zlotu w normalnych harcerskich mundurach /bez ceremonialnych beretów i krajek, bez sztucznej pozycji/.

Nie da się ukryć że wejście druha Ornata ze swą świętą, oficjalne przemówienie, śmiałośnie sztaczny objazd samochodem wzdłuż szeregów - było ogromnym dysonansem. Zresztą nie był to jedyny dysonans jedyny. Chwilami można było odnieść wrażenie spotkania na Błoniach dwóch, całkiem odmiennych organizacji. Nie mam tu wegle na myśli NRH i ZHP lecz może ogólniej dwa różne oblicza harcerstwa w Polsce. Jedno reprezentowane przez panie nauczycielki starające się wszelkimi możliwymi sposobami zebrać swój rozweszelczany zastęp. Reprezentowane przez starszoharcerskie drużyny w HSFS - ów-

cd na str 3

kach, bez krajek i z niechlujnie noszonymi beretami. I reprezentowane wreszcie przez samego draha Ornata, który spadł jakby z księcia na ZŁOTY HARCERSTWA.

Drugie oblicze to te, które nie potrzebuje draha Ornata, pompy, przemówień żeby się zaprezentować. To ci harcerze, którzy n o r m a l n i e powróciwsi już z obozów wybrali się na jeszcze jedną harcerską przygodę. Odróżnić ich można było bez kłopotu - idealne umundurowanie, porządek przy namiotach, humor i dyscyplina, a przede wszystkim normalna, ciekawie wymuszona codzienna harcerska postawa. I chyba wszystko jedno, czy część z nich należy do ZHP, czy do NRH - bo są to po prostu Harcerze, a tego ruchu nie obejmą ścisłe żadne administracyjne ramy.

D Z I E N DRUGI

Czytany dzień pod znakiem dwóch biegów harcerskich - sprawnościowego w Lasku Wolskim i po Krakowie - Szlakiem Królewskim. Od Kościoła Mariackiego do Collegium Maius, od Barbakanu po Kościół Dominikanów - wszędzie widać harcerskie mundury. Te normalne, żeglarskie, peleryny, patatki, berety, rogatywki, kapelusze skaute. Zastępy z laskami, z proporczykiem, z trąbką. Jednym słowem - pełna gama najprzeróżniejszych harcerskich stylów.

Podobnie jest w Lasku Wolskim - gdzie się człowiek nie ruszy, wszędzie natyka się na pasechujące szybko w szyku zastępy harcerskie. Atmosfera "Wielkich Manewrów".

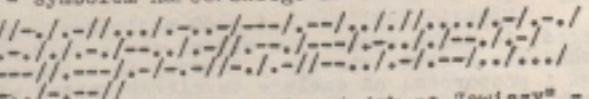
W tym samym czasie w wielkich 50 - osobowych namiotach /obok miasteczka złotowego/ - wystawa dorobku drużyn Chorągwi Krakowskiej. Rzeczą robi wrażenie. Szczególną uwagę przyciągają dwa namioty. W pierwszym - Harcerskiego Koła Alpinistycznego - nie tylko pełen sprzęt taternicki : skafandry i spiwory puchowe, liny, haki, czele, ale na dobitkę własny samochód /stary Mercedes/ i zdjęcia z wyprawy do Norwegii.

Drugi namiot należy do drużyny lotniczej - na pierwszym planie kompletny ekwipunek spadochroniarza.

Najpiękniejsza impreza Zlotu - ognisko. Fabularnie przygotowane dla ponad 5 tysięcy uczestników. W ciemnościach, w scenarii skalnego amfiteatru zapala się na różnych wysokościach dziesięć ognisk - to symbol, symbol dziesięciu punktów naszego Prawa. Od każdego z tych ognii przeniesiona jest płonąca głowia do wspólnego, centralnego ogniska. Rozpalą się ognisko pływa pieśni, a przed nasiymi oczami zaczynają się w przyśpieszonym tempie przesuwać obrazy z 70 lat tradycji. Jest więc skaut w kapeluszu z białoczerwoną flagą w ręku stojący przy skałach w smudze światła. A po chwili już słyszymy rozkaz Naczelnika Piłsudskiego, w którym dziękuje on polskim harcerzom za ofiary poniesione na frontach I wojny. /śpiewamy "Wodza"/. I nagle widzimy /na ekranie/ pikujące samoloty - to Wrzesień i zmów pojawiają się w naszej pamięci katowiccy harcerze z wieży spadochronowej. Lecz oto już co innego - oto z ciemności wychodzą harcerki z rękami uniesionymi do góry, odgłos karabinu - upadają... A zaraz potem opowiedź - opowieść, w której nie chce się wierzyć - o drużynie "Mury", o harcerskiej drużynie w obozie koncentracyjnym w Ravensbrück. /It będzie szli przez Polskę Szarymi Szeregiemi.../. Na skałach w kręgu światła - białoczerwona flaga ze znakiem Polski Walczącej. Przebiegają trzej chłopcy z karabinami, w panterkach i hełmach z powstańczą opaską. Mówią druh "Orsa" -

- Naczelnik Szarych Szeregów...

I już czamy dzisiaj - oświetlona flaga zlotowa z białoczerwoną prostym węzłem pośrodku - symbolem harcerskiego Braterstwa.

"Na skócie harcerza polegaj jak na Zawiszy" -

Na skócie harcerza stojącego w blasku rozpalonego Mówią harcerek stożka w blasku rozpalonego

cd na str 4

ZŁOTOWE PLÓTECZKI

Jak wszem i wobec wiadomo dh. Naczelnik ZHP Andrzej Ornata lustrował oczy stojąc na schodzie. Podczas owej ceremonii doszło do pewnego incydentu. Dh. Ornata po prostu w pewnym momencie zachwiał się i... Ale oddajny głos gazetec złotowej - "Herkuriuszowi Złotowemu".

"Spore poruszenie wywołał fakt nieznacznego aż szczątkowo zakończonego "zachwiania" się Naczelnika, w czasie uroczystego przeglądu uczestników. Cały szarą wstrzymał oddech widząc niebezpieczne zachwianie jedzącego schodami dh. Ornata. Na szczęście wszystko skończyło się dobrze, auto pojechało dalej. Tylko niektórzy bardziej docieśliwi zauważali dzienną koniunkcję pomiędzy komentowanym incydensem a stojącymi w pobliżu szeregiem NRH."

• • •

Przedstawiciele NRH na Złocię zwróciли się do draha Andrzeja Ornata z prośbą o dokonanie wpisu do księgi pamiątkowej NRH. Wywiązała się bardzo dłuża dyskusja ideologiczna. Niektórzy odnieśli wrażenie, że styl wypowiedzi drugów z władz ZHP przypominał nawracanie biednych zbójników szczeniąt, dających się ponieść przed reakcją. Nie wiem czy draha Ornata przestrzegł widok autografu Lecha Wałęsy czy Cze-

sławia Miłosza ale jest faktem, że odmówił on wpisu. A może druh Naczelnik obawiał się prowokacji ?!

• • •

cd na str 4

« dok. ze str. 3 »

nego tuż nad urwiskiem skąt ogniska. Na dole przy ognisku stoi brykawicznie postawiony maszt z łopoczącym żaglem. Przechodząc idące na wycieczkę harcerki - składają ekwipunek i siadają przy ognisku. W tym samym momencie harcerka kończy opatrywanie ranego. To już ostatnia karta z historii naszego ruchu...

I znów mówi druh Naczelnik "Orsa" - mówi o dniu dzisiejszym, o Prawie Harcerskim, o sile ruchu harcerskiego.

Zbliża się koniec - śpiewamy "Idzie noc." Wokół ogniska tłok - każdy chce wziąć wegielek by ten braterski ogień przeszedł do swoich ognisk rozszerzonych po całej Polsce.

D.Z.H. T.P.Z.R.C.I.-n.i.d.s.l.e.l.s

Mimo późnego powrotu z wczorajszego spotkania od godziny szóstej ruch - większość przygotowuje się do wyjścia na uroczystą mszę harcerską.

Nieszykują a zarazem wspominali widok : do Wawelskiej katedry czwórkami wchodzi niekończąca się kolumna. Przed głównym ołtarzem kilkanaście pocztów sztandarowych, obok, w dwóch rzędach kilkadziesiąt proporczyków. Katedra całkowicie wypełniona harcerzami. Komenda Zlotu na czele. / W dwa dni wcześniej dh. Ornat w rozmowie stwierdził, że to, co widzimy na Zlocie jest reprezentatywne dla polskiego harcerstwa.

Kilka godzin później swoiste antidotum - apel całego Zlotu z zaproszeniem "oficjalnych władz". Znów sztuczność i pompa - gra wojskowa orkiestra dh. Ornat z samochodu odbiera meldunek. Jakowe przemówienie, wręczenie odznaczeń. Co radykalniejsze zastępy opuszczają teren apelu.

Później defilada - i znów najlepszy przykład, że dobre harcerstwo obroni się same. Przechodzące w szyku zastępy i drużyny ze sztandarami i proporciami na czele - to niezapomniany widok.

D.Z.H. T.P.Z.R.C.I.-n.i.d.s.l.e.l.s

Pożegnalny apel. Zjeżdża z masztu flaga złota. Powoli znikają z tła kolorowe namioty - z bagażem niezatartych wratów rozjeżdżamy się do domów.

- C z u w a j ! - Do zobaczenia...
J.D.

W programie Jubileuszowego Zlotu Harcerstwa znalazła się ceremonia przekazania flagi złotej KIHAM-owi warszawskiemu przez KIHAM krakowski. Miała ona być wyróżnem przyjęcia zobowiązania przez warszawiaków organizacji następnego Zlotu i zarazem mobilizacją do tego, aby imprezy tego rodzaju odbywały się periodycznie. Jak dowiedzieliśmy Komendant Chorągwii Krakowskiej ZHP wydał rozkaz Komendantowi Zlotu na piśmie z zakazującym przekazania owej flagi. Ciekawe dlaczego ?

• • • • •
Z informacji docierających podziemnymi "kanalami" do biura prasowego wynikało, że cały Zlot upłynął pod znakiem "przepychanki" pomiędzy Związkami a KIHAM-owcami. Sytuację pogorszyło jeszcze ogłoszenie na Zlocie przez KIHAM-y oświadczenie w sprawie Prawa Harcerskiego. To najprawdopodobniej spowodowało w/w decyzję władz Związku.

• • • • •
Podczas konferencji prasowej /na którą nie przybył ani druh Naczelnik, ani nikt z jego świętym zorganizowanej przez Biuro Prasowe na zakończenie Zlotu druhna komendantka Chorągwii Krakowskiej zagadniła o to czy wyjście całego Zlotu na mszę św. nie jest tamtem Statutu ZHP stwierdziła, że nic jej nie wiadomo na temat wyjścia do kościoła ponad 5 tys. harcerzy.

• • • • •
Na koniec trochę statystyki. W Zlocie wzięło udział 5385 uczestników /nie licząc ponad dwustu organizatorów i setki seniorów harcerstwa/ zorganizowanych w 387 zastępów złotowych. Zlot obsługiwano 34 pojazdy, działała radiostacja harcerska, i punkt sanitarny z jedną karetką pogotowia.

T.O.

zacząć nową działalność...

W dniach 3 i 4 października odbyły się w Lublinie konferencje instruktorów NRH. Korzystając z okazji przeprowadziliśmy wywiady z jej uczestnikami. Oto rozmowa z dh. Leszkiem, reprezentującym II LO w Puławach.

Pytanie : Czy możesz powiedzieć nam coś o środowisku, które reprezentujesz ?

Odpowiedź : Kieruję pracą harcerską w mojej szkole. Przed wejściem był to cała drużyna, teraz jest to zastęp liczący trzynieście osób. Chcemy, by tworzyli go wyłącznie zastępowi, ale chyba też się stanie. Oprócz tego dh. Jerzy Wróblewski ma zorganizować w szkole podstawowej drużynę młodziencką chłopców od IV do VIII klasy. Zamierzamy po tej konferencji zebrać się ostro do pracy. Chcemy też pomóc dziewczynom w zorganizowaniu drużyny, gdyż one także chcą dzisiaj.

P: A w jaki sposób zaksiadaliście swoją drużynę ?

O: Dowiedzieliśmy się od kolegów z Liceum Czartoryskiego, że w Lublinie działa Zewisz, i że u nich też powstaje drużyna zwiastacka. My więc utworzyliśmy naszą, poszliśmy do dyrektora, wyjaśniliśmy kim jesteśmy i o co nam chodzi. Po tej rozmowie dyrektor pozwolił nam działać na terenie szkoły.

P: Na czym polegała Wasza działalność ?

O: Do wejścia nie udało nam się nawiązać kontaktu z Lublinem. Koledzy z Liceum Czartoryskiego obiecali pomóc ale nie dochodziło do skutku. Pracowaliśmy z przerwami, bez sprecyzowanego programu działalności. Mielismy stałą pracę w MKZ przy składaniu biuletynu. W czasie wejścia skontaktowaliśmy się z druhem Bobryńskim. Byliśmy na obozie w Rudce, gdzie dowiedzieliśmy się wielu rzeczy o NRH. Wówczas postanowiliśmy zmobilizować swoje siły, inszeczej ta drużynę zorganizować i zacząć prawdziwą działalność. Po obozie nie mieliśmy jednak jeszcze potrzebnych informacji.

P: Czy te dwa dni w Lublinie coś Was dały ?

O: Tak. Mamy nadzieję, że po konferencji dostaniemy konkretne materiały, nakreślony plan pracy, regulaminy stopni i inną literaturę harcerską, przydatną w pracy drużyny czy zastępu.

P: Ostatnie pytanie : czego oczekujesz od lubelskiego "Zwiastaka" ?

O: przed wszystkim informacji o działalności NRH na terenie całego kraju, o różnych imprezach organizowanych w poszczególnych miastach i, poza tymi wiedomościami bieżącymi, nieco historii, gdyby /jeśli/ chodzi o tę ostatnią/ może jest dostępnych tego typu materiałów. - Dziękujemy za rozmowę.

Przyg. CJ, TB, GSA.

5

DOBREGO TRUDNE

TYLKO DLA ZASTĘPOWYCH !

POCZĄTKI...

Sześciu, siedmiu, a może nawet dziesięciu chłopcom zaproponowaliśmy wstąpienie do zastępu harcerskiego. Zaufali Ci - jutro przyjdą na pierwszą wyznaczoną przez Ciebie zbiórkę. Czujesz się trochę tym faktem podniecony i zaafektowany. Więs, że nie potesze ich zawiedzieć, ale jednocześnie w głowie jakąś pustka. Może to nadmiar pomysłów, których nie jesteś w stanie ułożyć w większą całość. Wyobrażasz sobie może nawet swoją pierwszą zbiórkę, ale nie po myślach jeszcze o tej drugiej, trzeciej i kolejnych : jakże to będzie ! Harcerstwo jest przecież takie ciekawe ! Pojedecie na biwak, na rajd, naucysz ich ... A na razie byle jutro przyszły, byle nie było deszczu !

- Co jutro zrobisz ?

- To proste : apel, nauka śpiewania hymnu harcerskiego, trochę muztry, powiedzieć żeby kucili mundurki, pokazać jak się wiąże "wyblinkę" i "ratowniczy", zabawa w "deptaku" ...

- Dobrze, że nie w "salonorcu" !

... S T O P ! Stop Druhu Zastępowy ! Musimy zacząć to wszystko od nowa !

Jutro na swoją pierwszą zbiórkę przyjdzie sześciu, siedmiu a może nawet dziesięciu chłopców. Stworzyście zastęp harcerski - Ty będziesz zastępowym. To nie tylko zaszczyt i godność, to również Twoja harcerska służba - odpowiadasz za nich, od Ciebie zależy jaki będzie ten Twój zastęp !

- Jaki on będzie ? Jakim chcesz mieć swój zastęp ? Jacy mają być w nim harcerze ? Pomyśl chwilę, wyobraź sobie jaki będzie Twój zastęp wtedy, gdy będzie już dobrym zastępcem. Już kiedyś mi o tym mówiłeś !

- Chłopcy ładnie, elegancko umundurowani, dobrze wyszkoleni w różnych ciekawych rzeczach...

- Jakie to rzeczy ?

- No w pierwszym rzędzie te tradycyjne harcerskie : umieć zbudować sobie wygodny szatań, wędrować według mapy, odzyskać w największych nawet chaszczach pokazany na mapie punkt, jak trzeba to "pogadać" na odległość przy pomocy dwóch chorągiewek i alfabetu "semafora", sprawnie i bez lęku pokonać jakieś fantastyczne linowe przeszkody - mostek z dwóch lin na wysokość paru pięter, skok i ślizg nad przepaścią na skale, napiętej linie, zjazd linowy przy pionowej skale. Umieć tak cicho i sprawnie podechodzić, żeby nie było obozu "wroga", który oparłyby się podchodem. Żeby chłopcy skicowali z wprawną wytrawnymi terenoznawodow, gotowali na biwaku lepiej od mamy, jak trzeba umieli zatoczyć opatrunki i pomogli na nagły ból brzucha. Żeby ładnie śpiewali. A jak wstawią wartę honorową to taką, że niech się kompania honorowa schowa i nauczy muztry ! I w ogóle żeby, jak to się mówi "fajnie było" !

- Ale to wszystko nie najważniejsze. Najważniejsze to to, że chcialibyś na swoich harcrys liczyć. By mógł na nich polegać. By na zbiórce był zawsze komplet chłopców. Gdy ktoś wyjeżdża i nie może być na zbiórce by meldował o tym wcześniej. By nie zdarzyło się aby komuś coś polecił, a on o tym zapomniał.

- Postanowicie, że zaopiekujecie się kimś potrzebującym waszej pomocy - właśnie waszej jako zastępu harcerskiego ! Drużynowy pomoc wam kogoś takiego znaleźć - to będzie już prawdziwa służba, a nie zabawa ale poradzicie sobie, bo wy sobie po prostu radzicie !

- A wracając do harcerskiego wyszkolenia - bieg harcerski dla Twoich chłopaków będzie po prostu "pecha" - oni będą wiedzieć co są wciąż : na każdym rekawie trzy, cztery, a może i więcej sprawnościach fachowych i to takich solidnie zdobywanych, a nie przyznawanych za byle machnięcie palcem.

- Czy będziesz robić coś "dużego" ?

- Oczywiście : rajdy, biwak, warto zrobić hardekę w piwnicy jednego z chłopów - jest pusta i trzeba ją tylko urządzić. W czasie wakacji poza udziałem w obozie drużyny i rowerowej wędrówce własny tygodniowy obóz w takim dzikim i niedostępny miejscu puszczy, o którym wieś tylko ty i leśnik, który ci to miejsce obiecał w zamian za pomoc w pielęgnacji pobliskiej szkolki / ale to tylko trzy godziny w ciągu dnia /

- Czy to wszystko ?

- Chyba nie, ale resztę to już życie pokażę.

- Byle tylko przyszli jutro, ten pierwszy raz. Jak robotą się zacznie to już "poleci" !

- Jeszcze jedno : Jak długo będziesz pracował by mieć taki zastęp ? By w ostatkach swojego zastępu mieć przyjaciół i partnerów, a nie tylko podkomendnych ?

- Miesiąc ? Trzy miesiące ? rok ?

- I jak to zrobisz ? Jakimi sposobami masz zamiar ten swój cel osiągnąć ?

A no właśnie : Jak to zrobić ?

Na początek najlepiej chyba wyznaczyć sobie taki krótki, trzymiesięczny okres próbny. Chłopcy będą wówczas świadomi, że w czasie tych trzech miesięcy nie tylko każdy z nich, indywidualnie, ale również wszyscy razem - jako zastęp musicie zapracować na prawo członkostwa w Niezależnym Ruchu Harcerzkin. Musicie się po prostu sprawdzić !

Ten okres próbny trzeba dobrze zaplanować. A za trzy miesiące zobaczymy ile udało się was osiągnąć i czy zastęp jest bliższy tego idealu, który Ty sobie, Druhu Zastępowy wymarzyłeś.

Weź teraz do ręki "Regulamin stopni harcerskich NRH". Uważnie przeczytaj rozdział 1 "Okres Próbny". To wymagania, które Twoi harcerze muszą spełnić w ciągu tych pierwszych miesięcy swojej harcerskiej pracy. Przeczytaj jeszcze raz poszczególne punkty - pomyśl jak najlepiej bytoby je zrealizować ? które z wymagań należy zrealizować w trakcie zadań i zbiórek całego zastępu, a które lepiej pozostawić chłopcom jako zadania indywidualne ? W jakiej ciekawej formie zrealizować poszczególne z postawionych w regulaminie wymagań ?

Odpóż teraz "regulamin", weź do ręki kartkę i długopis. Masz do dyspozycji trzy miesiące pracy z zastępcem. Zastanów się chwilę i zauważ najważniejsze zadania, które będziesz chciał zrealizować w tym czasie z całym zastęmem.

6

- Mogą to być na przykład :
- a/ uroczysta, obrązowa zbiórka rozpoczętająca pracę zastępu.
 - b/ całodzienny rajd z do
 - c/ dwudniowy biwak w
- obie imprezy poświęcone grom i świętem w zakresie sprawności "tropiciela" oraz zdobyciu podstawowych umiejętności obozowania.
 - d/ zbiórka-kominiek poświęcony zbliżającej się rocznicy harcerskiej lub narodowej
 - e/ spotkanie zastępu z weteranem pracy harcerskiej druhem - poświęcone postawie harcerskiej, omówieniu symboliki lilijski i krzyża harcerskiego
 - f/ dwie zbiórki poświęcone zabytkom własnego świata - początek realizacji przez harcerzy sprawności "przewodnika po" lub "zawodcy"
 - g/ całodzienna zbiórka terenowa w
 - h/ wieczorna zbiórka terenowa w
- obie poświęcone harcom i świętem w zakresie sprawności "tropiciela"
 - i/ warta honorowa przy grobie żołnierskim lub pomniku w dniu 1 listopada
- a więc wcześniej koniecznie :
 - j/ trening musztry - nauka pełnienia wart honorowej.

Pomyślałeś pewnie również o sprawach gospodarczych :

- a/ zbiórka nakulatury i butelek na zakup kociołka, składanych kompletów pionierskich /toporek, łopatka i piła/ i kompasów
- jeśli chcesz mieć w zastępie 3 kompasy to musisz ubierać prawie 600 zł, 2 kompletty pionierskie - około 700 zł, kociołek ok. 100 zł.
- b/ znalezienie pomieszczenia i urządzenie bazy zastępu - takiej małej harcówki /może być w piwnicy lub na poddaszu - oczywiście za zgodą administratora lub właściciela budynku/

Ponadto planujesz :

- a/ założenie kroniki zastępu i poprowadzenie jej w ciągu okresu próbnego przez każdego z harcerzy przez 2 tygodnie.
- b/ wybór nazwy, godła i wykonanie proporczyka zastępu.

- pomimo, że proporczyk wykonają sami harcerze / każdy jakiś element / to oficjalne, uroczyste wręczenie zastępowi proporczyka nastąpi w chwili zakończenia okresu próbnego - będzie to znak uzyskania przez zastęp "pełnoletniości".

Indywidualnie każdy harcerz musi :

- a/ założyć sobie notatnik harcerski
- b/ zdobyć mundurek, brezentowy skafander /zw. "obosówkę", chlebak itp.

Przytoczone wyżej zadania to tylko przykłady, odrębne od konkretnego zastępu, miejscowości i czasu - dlatego są takie nieprecyzyjne. Sam musisz zaplanować dla własnego zastępu zadania bardzo konkretnie. Weź teraz do ręki kalendarza i spróbuj zaplanowane przez siebie zadania wpisać w określone, realne terminy. Pamiętaj, by zadania wymagające specjalnego przygotowania /np. biwak lub wieczornica, na którą kogoś zapraszasz/ poprzedzić zbiórki przygotowawczymi. Jeżeli okaza się teraz, że wymyśliłeś zbyt dużo zadań, że brakuje nam nie po prostu czasu - zrezygnuj z kilku z nich, zwłaszcza z takich, które się powtarzają. Pamiętaj również by pracy tego pierwszego okresu nie wyewidnić zadaniem ogromnym - długofalowym, wymagającym wielu zbiórek poświęconych jednej tylko dziedzinie. Jeżeli po wpisaniu twoego planu do kalendarza okaza się, że pozostały jeszcze tygodnie w czasie których nie ma nic do robienia postaw sobie / a właściwie zastępowi / kolejne zadania. Pamiętaj również, że plan taki musi być elastyczny : przecież z różnych powodów może zajść potrzeba przesunięcia lub odwołania któregoś zadania i zastąpienia go innym.

Gdy taki harmonogram pracy zastępu już wykonasz czeka cię kolejna bardzo ważna czynność : w zaplanowane zadania musisz wkomponować szkolenie harcerskie. Na dużej karcie papieru wykonaj tabelę składzoną z czterech obszernych rubryk

1.	2.	3.	4.
szerokość zadania	szkoła-forma	uwagi	
nie	realiz.		

W pierwszą rubrykę wpisz w dużych odstępach zaplanowane przez siebie zadania. Otwórz teraz ponownie "Regulamin stopni". Przeglądając uważnie punkty pierwszego rozdziału "Okres próbny" wpisz w rubryce 2 przy każdym zadaniu te elementy wyszkolenia, które chciałbyś w czasie danej zbiórki zrealizować. Pamiętaj, że te same elementy można, a nawet należy powtarzać w czasie różnych zajęć - tylko wtedy chłopcy będą mogli osiągnąć dobry poziom wyszkolenia. I tak na przykład przy zbiórce /zadaniu/ "wycieczka do lasu Brodzisko" możesz wpisać : - poznanie gatunków drzew, - orientacja w stronach świata, - pokonywanie lasu na przekątnej w określonym kierunku, przy kolejnej zbiórce "rajd pieszy do Pananowa" wpiszesz 1 - orientacja w stronach świata, - znaki patrolowe, - tropienie idącego człowieka przy zbiórce zaś "spotkanie z harcerskim weteranem dh......." - symbolika krzyża i lilijskiej harcerskiej

I.t.p. Teraz rzecz chyba najtrudniejsza : wymyślenie formy realizacji. Powinna być ona jak najbardziej różnorodna : mogą to być ćwiczenia i gry, których pomysły możesz znaleźć w oddzielnych podręcznikach dla zastępowych - spisujemy na końcu tego artykułu, mogą to być też ćwiczenia wymyślone przez ciebie : np. wykonanie zielnika liści drzew z pobliskiego lasu i przy pomocy nauczyciela biologii lub poszukanego leśnika podpisać każdy liść numerem drzewa, lub też tropić maszerującego na rajdzie lesnym i polnym ćwiczeniami zastępowego tak by samemu być niewidocznym.

W ostatniej rubryce możesz wpisywać postrzenne ci uwagi : np. przy elemencie "poznanie gatunków drzew" i formie "zakrwienie liści do zielnika" w rubryce uwagi wpiszemy "wykonanie zielnika liści i podpisać nazwy drzew", bo chodzi tu o zadanie które harcerze będą musieli wykonać indywidualnie po zbiórce.

Gdy zaplanujesz tak wszystkie zadania sprawdzających wymagań okresu próbnego jeszcze nie uwzględnisz. Wymagania te ujmij w formę zasad indywidualnych, które harcerze będą musieli wykonać sami poza zbiórkami, a ty jedynie sprawdisz w jaki sposób zostały one wykonane.

Kończąc pragnę Ci jeszcze Drużu zastępowy przypomnić kilka ważnych spraw:

1. Planując pracę własnego zastępu, nawet jeśli jesteś sam i postanowiles zorganizować swój zastęp poza drużyną harcerską popros o pomoc jakiegoś starszego doświadczonego harcerza lub po prostu kogoś, o kim wieesz, że ma zawsze kupy fajnych pomysłów.
2. Jeśli w twojej miejscowości nie ma drużyny Mieszałnego Ruchu Harcerskiego, a postanowiles w tym właśnie Ruchu Harcerskim

działać - zgłoś się osobistnie lub listownie do komendy NRH lub Redakcji "Zawisza-

3. Postaraj się koniecznie uzyskać dostęp do książki, których listę publikujemy poniżej.
4. Przystąp koniecznie do konkursu, którego pierwsze zdanie opublikujemy w następnym numerze "Zawisza".

CO ROBIĆ ?

Wśród wielu napływających do inicjatorów Mieszałnego Ruchu Harcerskiego sygnałów najczęściej powtarzają się proby o stworzenie lub pomoc w stworzeniu w danej miejscowości drużynę harcerską. Rola taka leży w kompetencjach i obowiązkach jakie na siebie przyjęli twórcy NRH powołując nową, niezależną od dotychczasowych struktur organizację harcerską. Ale, powiedzmy to sobie od razu, jeśli pomoc ta miałaby być rozumiana jako zorganizowanie harcerstwa gromadząc dzieci lub młodzież gotowej się do "dobrego harcerstwa" zapisać lub rodzicom pragnącym mieć w "dobrym harcerstwie" współpracownika i sojusznika w dziale wychowania swoich pociech - znacznie przeciąga ona ich fizyczne możliwości.

Harcerstwo jest w pierwszym rzędzie ruchem społecznym - podstawowym więc warunkiem powołania do życia harcerskiego środowiska jest inicjatywa przyszłych jego członków. Ktoś po prostu musi chcieć stworzyć zastęp lub drużynę harcerską, ktoś musi postanowić, że ją tworzy po to by w niej działać, by wspólnie z zaproszonymi do współdziałania przyjacielmi przejść codzienność, czego może jeszcze nie zna ale co przeszuka jako wielką i piękną przygodę.

Harcerstwa nie można i nie da się zorganizować dla kogoś. Można je zorganizować jedynie sobie. I jeśli w danym środowisku - w szkole, w osiedlu, w wiosce jest ktoś przekonany i zapalony do pracy harcerskiej, ktoś gotowy ją stworzyć i osobiście w niej działać to podstawowy warunek powołania harcerskiego zespołu jest spełniony, nawet jeśli inicjator do tej pory nie miał z harcerstwem żadnego kontaktu i nie posiada żadnego "fachowego" przygotowania.

Inaczej rzecz się ma, gdy inicjatywa założenia drużynę harcerską wśród miejscowości osób rozumiejących i doceniających wartości i znaczenie harcerstwa ale, z różnych powodów nie mogących osobiście się w pracę harcerską zaangażować. Jedyna ich rola polega w danym przypadku na znalezieniu w swoim środowisku kogoś, kto gotów byłby, poznawszy harcerstwo, potraktować je jako swoją pasję, jako sprawę której warto poświęcić i czas i siły. Dopiero pojawienie się w środowisku takiego harcerskiego "zapaleńca" stanowi podstawę podjęcia działania przez instruktorów instancji harcerskiej. To na jego żądanie muszą oni umożliwić mu zdobycie harcerskiego przeszkoletenia i przygotowania do pracy, dostarczyć pomocy i lektury, skusić konsultacją i radą - ale harcerstwo musi stworzyć on sam lub razem z przyjaciółmi, których uda mu się do harcerskiej pracy zapalić i zaangażować.

Oderwijmy się na chwilę w tym miejscu od głównego toku naszych rozważań i podziemny chwilę na krótką refleksję dotyczącą najbliższego pomysłu harcerskiej pedagogiki: jest nim bezprzeczesz tzw. "system zastępowy". Cóż on oznacza? Otóż jest to pomysł by wszelkie harcerskie działania oprzed o zastępy czwili małe, złożone z 6 - 8 harcerzy zespoly pracujące pod dowództwem nieco starszego i bardziej doświadczonego i wyszkolonego praszywego - zastępowego. To właśnie zastęp harcerski wyrusza na wycieczkę lub biwak, zastęp podejmuje się opieki nad kimś potrzebującym, to właśnie zastępowi siedzą drużynowy wykonanie określonego zadania. To w zastępie chłopcy uczą się dyscypliny i podporządkowywania własnych, drobnych spraw sprawom większość - własnego zastępu, drużynę lub nawet takim, które wynikają z powszechnych potrzeb społecznych. To w zastępie winna się rodzić i rozwijać umiejętność zespołowej pracy i oparta o współdziałanie, zrodzona ze wspólnie przeżywianej harcerskiej przygody dojrzała przyjaźń. Można więc śmiało powiedzieć, że ten kto nie przeżył harcerskiego działania w zastępie, nieszczelnie od posiadanej wyszkolenia od posiadanego stopnia i zajmowanej funkcji - ten właściwie nie przeżył harcerstwa.

Dla inicjatora pracy harcerskiej w nowym środowisku wynika stąd prosty i konieczny wniosek: robotę trzeba zacząć od stworzenia zastępu. Inaczej ci, którzy pracę harcerską będą tworzyli a następnie nią kierowali, sami nie przeżywają harcerstwa w pełni, chyba go w pełni nie będą potrafiли ukształtować.

A jeśli inicjatywę stworzenia nowego harcerskiego środowiska podejmuję dojrzały już, dorosły człowiek - czy jego praca w harckim zastępie nie będzie czymś spójnionym, jaką śmieczną i sztuczną zabawą w harcerstwie? Powie ktoś, że człowiek taki powinien przejść jedynie kurs instruktorski o od razu podając konkretną, wysoką i odpowiadającą jego możliwościom funkcję - na przykład w komendzie hufca. Zgoda! Ale przecież nikt nie wymaga aby w zastępie harckim działanie polegało jedynie na podchodach, tropieniu i akcjach "niewidzialnej ręki" - przeciwne zastęp musi podejmować działania na miarę potrzeb i możliwości swoich członków. Taki dorosły harcerz, pragnący zostać harckim instruktorem powinien po prostu znaleźć się w zastępie złożonym z ludzi równych sobie - zastęp, którego działanie będzie polegało na przykład właśnie na stworzeniu w danej miejscowości hufca harcerskiego.

HA, HA!

Można przyjąć dwie zasadnicze drogi - zainicjowania i rozwinięcia harcerskiego środowiska. Roznią się one jedynie zakresem zamierzonych oddziaływań lub założonym efektem końcowym: może być nim bowiem albo pojedyncza drużyyna harcerska albo od razu rozwinięty hufiec. Zależne zaś sa one od tego, głównie kim jest inicjator harcerskiej pracy - 16-17 letnim uczniem, czy też dorosłym, dojrzałym członkiem gotowym podjąć się i podkonać roli instruktora - wykładowcy. W pierwszym wypadku młodociany kandydat na harcerskiego instruktora winien po nawiązaniu kontaktu z komendą harcerską, a w miarę możliwości również z jakimś miejscowym doświadczonym instruktorem gotowym służyć mu systematycznej rady i pomocy, podjąć starania zorganizowania zastępu przyszłych zastępowych - zastępu, który zdobywszy podstawowe harcerskie doświadczenie i wykształcenie będzie mógł rozwijać się w drużynę harcerską, przede wszystkim, ze poszczególni jego członkowie zorganizują i poprowadzą poszczególne zastępy. W drugim wypadku należałooby dać do tego, by taki dorosły inicjator pracy harcerskiej skupił wokół siebie zespół osób dorosłych lub przynajmniej uczniów najstarszych klas szkoły średniej tworząc zastęp

instruktorski / instruktorski "in spe" oczywiście! / . Zastęp taki - zaczątek przyszłego kraju instruktorskiego winien poświęcić pierwsze swoje zbiórki i ćwiczenia na wypracowanie własnego stylu harcerskiej pracy i osiągnięcie przez członków podstawowego wykształcenia harcerskiego. "Alsza" praca to rozwinięcie przez członków zastępu instruktorskiego własnych zastępów zastępowych, a następnie, po osiągnięciu przez te zastępy minimalnego, wymaganego poziomu wyrobienia harcerskiego rozwinięcie na ich bazie poszczególnych drużyn nowego hufca.

Nieszależnie od tego czy ten pierwszy utworzony w nowym środowisku zastęp harcerski jest z założenia zastępem przyszłych zastępowych i jego celem jest rozwinięcie się w jedną drużynę, czy też jest to zastęp instruktorski pragnący dać początek przyszłemu hufcowi harcerskiemu ogromną ważną sprawą jest właściwie ustawiony program pierwszych tygodni i miesięcy pracy takiego zastępu - ale jest to już problematyka osobnych pozycji, które zaинтересowani tym tematem Czytelnicy mogą znaleźć już w tym, a także w najbliższych numerach "Zawisza".

J.B.

hm. Anna
Frączek

WSPOMNIENIA Z III Ogólnopolskiego Zlotu Harcerek

Niech nikogo nie zdziwi numer Zlotu Harcerek. Decyduję o zmianie numeracji podjętą przed pierwszym dniem Zlotu, kiedy to siedząc w namiocie rozmyślałam o grupach, które zjawią się mięscie rozmieszczaną w spokoju listy zgłoszonych harcerek i marzytam, że zjawią się inne grupy. Były już : Zielona Góra, Katowice, Warszawa, Wiznice - zgłoszone były jeszcze harcerki z Gdańskie, Gliwic, Poznania - kiedy dojadą, jakie będą? Przeglądałam jeszcze raz materiały

zahranie na Rostocze. Miałam przygotować pierwszy rozkaz inauguracyjny Zlot. I wtedy wpadłam w ręce numer 20 "Znaku" i przypomniałam, że przed wojną odbyły się dwa Zloty i miedzy innymi podawały dane orientacyjne II Ogólnopolskiego Zlotu Harcerek - w zasadzie było to moje odkrycie - okazało się, że nasz Zlot ma taką samą nazwę. Pragniemy być kontynuatorami tradycji harcerskiej - określamy siebie tak.

Jak to się stało, że czytając wielokrotnie wklejkę harcerską "Znaku" nie skojarzyłem zbieżności nazwy harcerskiego spotkania? Dopiero w Rebizantach słowa Kalendarium ZHP nabraly dla mnie innego znaczenia, jakby poruszyły się, jakby wstąpiły w moje życie. Spojrzałem na dane o ostatnim Zlocie - gromadził 1072 harcerki. Wiem z innych źródeł, że istotą tamtego i innych Zlotów harcerskich było podsumowanie osiągniętych efektów, było pokazanie dorobku dwuletniej - czasem więcej pracy. Nasz Zlot miał powtórnie udowodnić sens żeńskiej pracy. Miał być drugim poczatkiem, spotkaniem inspirującym do poszukiwania dobrych rozwiązań w metodycie harcerskiej żeńskiej. Miał poznawać ze sobą i zbliżyć harcerki pragnące pracować zgodnie z Prawem i Przyczepieniem Harcerskim ale po swojemu według własnych dziewczęcych potrzeb.

Czy spełnił swoje zadanie?

Zlot był dla nas wszystkich mocnym przeżyciem. W zasadzie nie czuło się konkurencji, ale każda grupa chciała się czym - bardziej, czy mniej świadomie pochwalić. Wszystkie parady były z podziwu na zbudowaną z ziemi kuchnią polową warszawianek, na bardzo ładne młodzikie szafasiki z lotniczych pałatek harcerek z Zielonej Góry, na "kostrzynosze" - szafaśki również z pałatek ale na własnym, sosenowym stelażu według własnej konstrukcji i koncepcji, przed którym dunie stał totem "pietraszanka" młodzikowej grupy z Gliwic, na karność i własne zorganizowane życie Gdańskie, na rozśpiewanie Katowic itd. itd. Dyskutowaliśmy na gorąco - to dobre, a to mniej ciekawe co wiedziemy i od kogo? Myślałem, że nie było grupy, która by nie podparły całą ciekawego, odmiennego.

SADŻMY RÓŻE!

Ciekawostką była mozaika mundurowa. Każda grupa pokazała inny krój, inny fason, inaczej noszone odznaki, różne wynikające z programu i charakteru oznaczenia prób, inne sprawności. Dopiero teraz, kiedy mogę popatrzeć na Zlot z perspektywy 2 miesięcy przechodzi mi do głowy skojarzenie, że krój munduru przyjęty przez drużynę - może sugerować charakter jej pracy. Przykładem przejętej od chłopców rogatywki - dowodem chęci do równania chłopców, naśladowictwa ich, protestem wobec wąskich i krótkich fartuchów były szare krótkie spodenki - emancypacja - jak daleko zaszczała w tej grupie? Buty - tenisówki, sandały, czy pionierki - buty symbol - dobre, wygodne w czasie trudnej wędrówki / "gdzie idziemy ciernie, głogi..." - "Sadźmy róże". Co mówią harcerki o mundurze - że brzydki, bez wdzięku, niewygodny?

Nawet mundur i jego szczegóły okazały się harcerskim sprawdzianem.

Ważnym przełożeniem na Zlocie były: gra fabularna i rozmowy w trzech gromadach: młodzoharcerskiej, starszoharcerskiej i instruktorskiej. Gra, bo łączyła wszystkie środowiska w jedną gromadę. Patroly były budowane w ten sposób, żeby łączaki po jednej harcerce ze środowiskiem. Była ona rzeczywiście wspólną przygodą. Odmienne doświadczenie przyniosły dyskusje. Cme udowodniły, że istnieją ogromne różnice w pracy, nawet w koncepcji a nie tylko w jej realizacji. Nie wszystkie grupy były reprezentatywne

dla swoich środowisk, inne były tak młodzikie, że w zasadzie nie mogły podzielić się żadnymi doświadczeniami. Te grupy mogły korzystać z doświadczenia starszych środowisk. Jak budować następ, co zaproponować gromadzie starszoharcerskiej, co jest istotą harcerstwa, czy w pracy żeńskiej powinna być mustra? - oto nasze problemy. W grupie instruktorskiej pytalem o strukturę drużyny, o związki z KIHAM-em o kłopoty, o kontakt z Harcerkami, które noszą w sobie jeszcze to, do czego nam tak trudno do-

Każda z nas, instruktorów wyjechała ze Zlotu z nowymi pomysłami, jeśli nie zainspirowanymi przez słowa, dyskusje, to przynajmniej z podejrzanymi u innych. Przebojem naszej ostatniej zawiszackiej akcji letniej były "Wiklin" i "Orawa" - piosenki przywiezione ze Zlotu. A więc również nowe piosenki, gry i zabawy. Spotkania i rozmowy z uczestniczkami Zlotu ukazały, że one najbardziej czerpały z harcerskiej atmosfery, bardzo pogodnej, siestrzanej, przy bezpośrednich kontaktach tworzyły się mocne osobowe związki, przyjacielskie, baz dystansu służbowego. Bardzo do tej atmosfery przyczynił się drugi Andrzej /jeden z harcerzy na żeńskim Zlocie/. W jarze nad Tanwią zbudowałyśmy kapliczkę - wieczorne, codzienne Msze św. przy świecach były często tak wspomniane i ... zobowiązanie. Tak zresztą jak piszę na początku jest moim czatelnym podpisem pod programem pracy żeńskiej przerwanym w 1950 roku. Różne opinie krające przed rozpoczęciem Zlotu - pokazały, że nie będzie łatwo - Zlot - spotkanie ponad 100 dziewczyn z całej Polski i jego następców /spotkania, listy/ potwierdziły, że "tady droga".

W tym pozytywnym podsumowaniu Zlotu rysuje się jedno przykro pięknięcie. Co dał Zlot nam - "Zawiszankom". Był dla nas trudnym sprawdzianem. Najpierw przygotowania. Cała koncepcja ro-

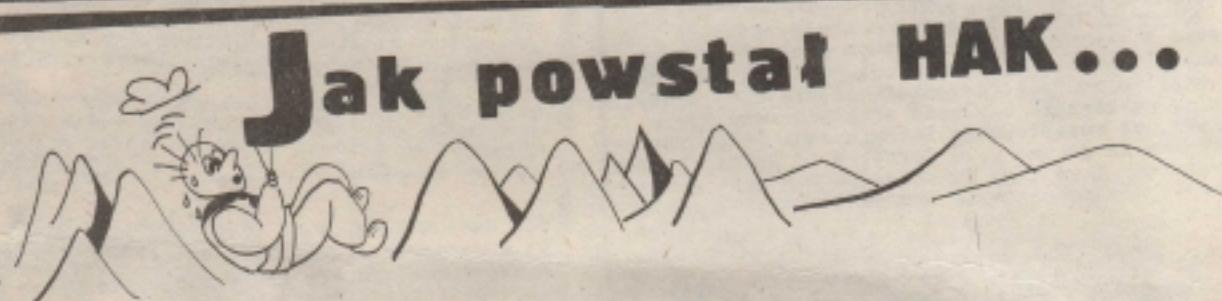

boty kwatermistrzowskiej upadku w sporach z "Zwierzakami" - o sprzęt /dzięki serdecznej pomocy dh. Krzysztofa Augustowskiego skończyło się dobrze/ do końca programowe przygotowania udowodniły że możemy na siebie liczyć /przy okazji duże dzięki dla tych, które wzięły udział w robieniu proporczyków złotowych/. Samo zaś uczestnictwo i dawczej i kadry pokazało tym wyraźniej, bo na tle innych braki w pracy nad sobą, odciećna codzienność od Prawa Harcerzykiego, dużą drążliwość, brak opanowania chyba niewidoczne dla innych oprócz zainteresowanych, skoro mimo tych braków w naszym harcerskim charakterze tak do-

brze wspomina się atmosferę Zlotu. Nasze błędy stały się przedmiotem harcerskiej gry jaką jest życie. Będziemy tak dugo do tego doświadczenia wracać, aż przekonamy się że nic w nas nie pozostało z tego, o co mijałyśmy do siebie pretensje. żaden obóz nie pokazałby nam tej achillesowej pęty. Dlatego Zlot był również w naszym zawiszackim życiu ważnym wydarzeniem.

W pierwszym roszczaie pisalam : "Zlot grupy harcerki ze Związku Harcerstwa Polskiego oraz z Niezależnego Ruchu Harcerzykiego, który odzkały się od ZHP w dniu 25.04.1981. Nasze spotkanie niech będzie dowodem, że stawiamy sobie podobne cele. Chcemy być sobą, bawić się i pracować, być samodzielne i autentyczne w tym, co robimy."

Podusumowując : Zlot udowodnił nasze partnerstwo oraz spełnił zamierzone cele. Przy nim wiele wrażeń, doświadczeń, wiele satysfakcji, były to dni intensywnej nauki /czy nauczki ?/ dla każdej z nas. I to się będzie jeszcze dłużej liczyło we wspomnieniach, aż do następnego Zlotu, do organizacji którego zgromadziła się "Czarna Jedynka" z Warszawy.

Choć od wakacji upłynęło już sporo czasu i każdy /wyłączając studentów/ zapomniał o czasie letnim przeszycie, nie omieszkam, nie bacząc na opinię ogółu wrócić w tamte czasy.

Zaczęto się na tegorocznym młodzieszczarczynkin obozie, zawiszackim w Tatrach. Zgodnie z panującą /sprajzującą/ atmosferą obozową, a wbrew ztemu stanowi atmosfera ponadobozowa /pogody/ zaproponowaliśmy mały wypadzik w skaleckim Jure. Uzyskując od Wodza zgodę, sprzęt, prowiant i biogospodarstwo, wraz z szóstką innych wariatów /wybaczenie/ zapakowaliśmy się i ja.

Pogoda nie poprawiła się. Lato. W pociąganiu, w czasie podróży, w pewnym dobrze znany wszystkim pomieszczeniu odbyły się tajne narady.

A oto jej przebieg :
 a/zaproponowaliśmy jechad, sprawdzić jak tam jest, jak źle wrócić do Lublina.
 b/głosowano - przytaczającą większość głosów propozycją przeszta. Rzecznik prasowy grupy ogłosił wspólny komunikat : "Jedziemy".

I wcale nie było czego takować.
 Podróż do Podlesic /tam są skałki/ przypominała tą z "W 80 dni dookoła świata". Bieliśmy /właściwie fruwalismy/ od pociągu do autobusu i na odwrót. Po drodze wzbudziliśmy zainteresowanie tzw. niezainteresowanych. Po przyjeździe do Podlesic, na życzenie wszystkich uczestników, pogoda pograżała się i już w nocy, przy świetle latarki rozbiliśmy mały obóz.

Nazajutrz wykonaliśmy małą pionerkę, nazbieliśmy kupy drzew i przeprowadziliśmy rekonstrukcję terenów. Później zajmowaliśmy się głównie wspinaczką, nie zapominając oczywiście o posiłkach i noclegu.

Godne odnotowania jest pewno wydarzenie. Mariusz - jeden z członków naszej grupy, który znudziło ciągłe podechodzić pod góru, postanowił /i to w środku pokonywanej ściany/ iść w dół, a choćby na dole przed innymi zaczął schodzić.

dzic bez użycia rąk i nog, wystawiając na szwank swoje szlachetne zdrowie.

Żyło nam się wspólnie, robiliśmy różne cuda, od piczenia wiejskiego chleba poczwasy, na placu z serem skonczywasy. "nie będę opisywać dokładnie ale po tym obozie wszystcy już wiejmy jak powinien wyglądać prawdziwy biwak zastępu. Dokonaliśmy wielu ciekawych przejść skałowych, ja pogłębiając swoje ubogie doświadczenia, inni łącząc pierwsze w swoim życiu chwity i stopnie.

I kiedyś wieczorem, przy ognisku, przy "oblaniu" kociątką herbaty, ktoś, nie wiem kto, może nawet ja zaproponował utworzenie czegoś w rodzaju klubu, w którym wspólnie uczestnicząc jezdźlibyśmy się wspólnie. Przez całą noc po niesamowitej burzy sprawia widocznie dojrzała, bo rano postanowiliśmy powrócić do życia Harcerzki Alpinistyczny Klub, w skrócie HAK /autor nagwy - Grzesio Zioba - na chlop głowę !/

A teraz gérę własnych uwag o tego rodzaju sporcie, szczególnie dla tych, którzy tatarnicze uważają jedynie za skuteczną formę samobójstwa.

Jest to sport jak każdy inny, choć trudny i spięty złożonymi regulaminami. Daje on możliwość działania pasji odkrywczej - wrodzonemu elementowi osobowości każdego człowieka, najlepiej moim zdaniem dającemu znać o sobie w zdobywaniu gór. O tym jak tatarnictwo świetnie wpływa na rozwój tych cech natury fizycznej takich jak : silna wola, przedsiębiorczość, opanowanie, przytomność umysłu itd. przekonywać nie będę. A gdy ten żadunek idzie w parze z ideą harcerstwa?

cd. na str. 11

Dlatego też nasz klub to przede wszystkim klub harcerski. I nie od razu trzeba się zabijać. Zresztą taterników ginie stosunkowo bardzo mało.

Teraz, choć HAK to jeszcze nie klub pełną głębią, już szukamy zainteresowanych kandydatów. Może należeć każdy, choć istnieją warunki:

- czas /najmniej/ ważny/
- zdrowie
- trzeba być harcerzem
- i aby stać się pełnoprawnym członkiem klubu trzeba umieć się trochę wspinac.

Wszystkich chętnych zwracam bezpośrednio do mnie lub dom najbliższego posterunku HAK.

Tymczasowy Prezes HAK

HO Dariusz Król.

P.S. A propos, znów jedziemy w skali.

EPISTOLOGRAFIA

„ZAWISZAKA”

Zwracam się do Waszego Ruchu z prośbą o pomoc. Jestem instruktorem, który prowadzi drużynę młodziankarską w Poznaniu. Drużyna nasza nosi imię generała Stanisława Maczka, który dowodził jedną polską jednostką zmotoryzowaną tj. 10 Brygadą Kawalerii. Był gorącym zwolennikiem polskich oddziałów pancernych na Zachodzie. Dzięki jego wysiłkom powstała 1 Dywizja Pancerna - największa nasza jednostka pancerna w II wojnie światowej. Jako jedyna polska jednostka brała udział w operacji normandzkiej, zdobywaniu Belgii, Holandii i Niemiec.

Moja prośba polega na tym iż chcę nawiązać, z Waszą pomocą kontakty z ludźmi, którzy walczyli pod dowództwem naszego piona. Kieruję prośbą do Was, gdyż w regionie lubelskim stacjonowały jednostki wchodzące w skład 10 Brygady Kawalerii. To 24 Pułk Ułanów z Kraśnika Lubelskiego, 10 Pułk Strzelców Konnych z Kamionca.

Sam jestem związany z KIHAM i myślę, że w tych miejscowościach działają one i będą mogły udzielić mi pomocy, więc proszę pomócnie nawiązać z nimi kontakty. Proszę także o pomoc w nawiązaniu łączności ze ZBOWID-em.

Do tej pory nawiązałem kontakt ze Stowarzyszeniem Polskich Kombatantów w Wielkiej Brytanii. Opiekunem i przyjacielem naszej drużyny jest kustosz Wielkopolskiego Muzeum Wojskowego, który udostępnia nam materiały, których byśmy nie zdobyli normalną drogą.

Więc proszę pomóc Nam nawiązać łączność z ludźmi, których dzisiaj wojenne są ukrywane. Proszę Was też o konkretną odpowiedź, na której Mi bardzo zależy.

Mój adres: Dariusz Motodecki
60-555 Poznań ul. Świerczewskiego
45 c/25

OD REDAKCJI :

Nie wiemy, czy my osobiście moglibyśmy Tobie Druhu Darcia pomóc, ale mamy nadzieję, że ktoś po opublikowaniu tego listu do Ciebie się odziesie.

Toruń 11.10.81 r.

Czuwaj !

Milfy Druhu, jest nam niezmiernie przykro ale wszystko nam się pokrzywioło. Toruńska Komenda Hufca nie pozwoliły nam na tą imprezę, to znaczy na obchodenie święta Czarnej Trzynastki Wileńskiej. Zagrożono nam, że za nią możemy wylecieć ze związku. Prześladuje się w okropny sposób nasze dzieci. Kraj Instruktorów imienia Andrzeja Łalkowskiego przekupuje członków naszych drużyn. Jesteśmy zrozpaczeni. Bo czy mamy za to cierpieć, że na koniec każdej zbiórki odmawiamy modlitwę harcerską, dziewczęta noszą fartuchy i ludowe krajki, że jesteśmy dobrzy i chcemy stworzyć harcerstwo z czasów jego twórcy. Jesteśmy zdenerwowani, wszystko zapiąłeś na ostatni guzik i nagle nic. Czy tak ma wyglądać odnowa naszego związku ?

Bardzo pragniemy nawiązać z druhem kontakt. Zapewne coś druh poradzi nam w tej trudnej dla nas chwili.

Łączę wyrazy szacunku

Czuj Duch !

Aldona Świątkowska
/Drużynowa Drużyny Żeńskiej
Czarnej Trzynastki Tofuńskiej
Drużyny Harcerzy im. Zawiszy
Czarnego/

Tekst Listu przekazany Redakcji przez druhę Czesławą Sidor - dzisiajczą Szarych Szeregów - seniors ruchu harcerskiego w Polsce. Druh hm.PL. Czesław Sidor przybył niedawno do Lublina aby zgłosić swój skces do NRH i rozpoczęć organizowanie niezależnego harcerstwa na ziemi wiocławsko - toruńskiej.

PRASA O NAS

"Sztandar Ludu" nr. 197 z dn. 5.X. 1981 r.:

"W ubiegły piątek, 2 bm. odbyło się w Lublinie spotkanie Sekretariatu KW PZPR z aktywem Chorągwili ZHP im. PEWN. Omówiono aktualne problemy działalności ZHP, kierunki i metody pracy związku w nowych warunkach społeczno-politycznych. Wskazywano m.in. na próbę dzielenia najmłodszego pokolenia. Animatorzy tzw. nieszalejących ruchów harcerskich prowadzą, wbrew swym twierdzeniom działalność polityczną zmierzającą do rozbicia jednolitej dotychczas organizacji harcerskiej, co może spowodować bardzo negatywne skutki w pracy wychowaczej. /.../"

hm... jeżeli to o czym piszą koledzy dziennikarze ze "Sztandaru Ludu" jest działalnością polityczną, to od dzisiaj nie będę oddawał na makulaturę ani "Sztandaru Ludu", ani "Trybuny

Ludu". Mogliby to godzić przypadkiem w przewodniczącej roli partii...

Jeszcze bardziej zaskoczył mnie sformułowany przez redaktora "Kuriera Lubelskiego" tytuł notatki dotyczącej tej samej imprezy. Brzmitał on: "ZHP JEST W BIEDZIE I LICZY NA PRAWDZIWCYCH PRZYJACIÓŁ "

Dziwne, bo w tej samej notatce jest wspomniano że na spotkaniu obecni byli: I Sekretarz KW, wojewoda lubelski i nowo mianowany /bez konsultacji społecznej zresztą/ kurator okręgowy.

Zas:

"Z uznaniem działaczy ZHP spotkała się m.in. zapowiedź wojewody przydzielenia dotacji na harcerską akcję zimową." // "Sztandar Ludu" //

Gdzież więc owo osamotnienie i bieda ZHP?

HO Tomasz Deptuła

waga

nasz horoskop

23.9. - 23.10.

Waga, jak wiadomo - to przyrząd służący do oszukiwania klientów w sklepie. Ostatnio mniej używana, a to z powodu braku przedmiotów, które można zwazyć. Może to i dobrze, bo wiadomo też, że waga to urządzenie, na którym się traci.

Mówi się przecież "straciłem na wagie". Dalej - waga zwykle się waha, jest zatem zawsze niezdecydowana. Posiada szale - można więc powiedzieć, że jest szalona, nawet podwójnie szalona, bo tych szali są dwie sztuki. Na szalech znajdują się odważniki - stąd mówimy, że jest odważna. Szalki wagi wiszą na zszepach. Wniosek - przedmiot naszego zainteresowania jest zaczepny. Poza tym - wagi są to instrumenty z reguły stojące. Zatem astrologi twierdzą, że Wagi STOJĄ NA GRUNCIE. Wskazówka wagi zdecido wskazuje dokładnie to, co powinna, wynigruje się od tego jak może. Uchyla się po prostu od dobrzej roboty.

Takie są wagi. A jacy są ludzie urodzeni pod Jej znakiem?

-Są prawie identyczni jak ich metalowy imiennik - odpowiadał mi na to pytanie pewien astrolog amator, z zamkowaniem również psychis-trą.

- Szczególnie niebezpiecznie jest być Wagą - harcerzem - mówił dalej mój znajomy - bo to wiadomo, że harcerze robią różne rzeczy których nie robi nikt inny na świecie. Na przykład: Idą harcerze pełną drogą i spotykają krowę, taką zwykłą żarcistą Krasułę czy Maćkę. I takie zaczepnia, jak wspomniano - Waga nie może przejść obok krowy nie zaczepiąc jej. A to nspakże jej trawy do nośa, zwiśnie uszy na węzle piski; na ogonie zrobi wyblinkę i przywiąże do kołka, który poprzesuwa, zatrabi do ucha na rogu i dopiero wtedy ruszy dalej.

Szczególnie duży wpływ posiada na Wagi Księżyca. Gdy jest pełnia - wychodzą one na rozstaj drogi lub zupełnie inne miejsce i wyją doń. Często myślą Księżyca z innymi świecącymi rzecznami i lampą - wtedy opierają się o nią i co tam biegną /mniejszy wpływ/ lub ogniskiem - a wtedy siedzą przy nim i śpiewają. A wiadomo wszak - wagi z reguły skrzypią więc wyobraźmy sobie taką Wagę, która śpiewa piosenki. Najlepiej stosunkowo wychodzi im skrzypienie utworów lirycznych a pieszczliwych. Ludzie spod wymienionego znaku - to urodzone

kłusoczuhy. Nigdy właściwie nie wiadomo, kiedy mówią prawdę a medycyna zna liczne przypadki pomieszanego urojenia z rzeczywistością u ludzi, którzy kontaktowali się z osobnikami spod znaku Wagi. Dlatego z Wogami, podobnie jak z ich odpowiednikami rodzaju męskiego - Waganami należy postępować bardzo ostrożnie.

C. J.

REDAGUJE ZESPÓŁ:

Tomasz Deptuła /red.nasz./

Cezary Jakubowski

Ols Strzałkowski

Sylwек Strzałkowski. /terminator/

Adres do korespondencji:

HO Tomasz Deptuła
ul. Młodzieżowa 5/77
20-468 Lublin

Do użytku wewnętrznego